

SARPSBORG KOMMUNE TEKNISK
ADMINISTRASJON OG PLANLEGGING
Postboks 237
1702 SARPSBORG

Deres ref:
Vår ref: 2020/237325
Dato: 27.02.2024
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

UTTALELSE TIL NYTT OFFENTLIG ETTERSYN – MATTILSYNET OPPRETTHOLDER INNSIGELSEN TIL KOMMUNEPLANENS AREALDEL SARPSBORG KOMMUNE 2024-2036

Vi viser til nytt offentlig ettersyn av kommuneplanens arealdel for Sarpsborg kommune datert 20. desember 2023. Mattilsynet har i brev datert 3. februar 2021 fremmet innsigelse til kommuneplanens arealdel av 14. desember 2020.

Vi viser også til flere møter og dialog, samt til protokoll fra meklingsmøtet hos statsforalteren for Oslo og Viken, som ble gjennomført den 15. juni 2022.

Etter meklingen er det gjennomført flere dialogmøter med kommunen for å diskutere vår innsigelse. Sarpsborg kommune har innhentet rapporter med farekartlegging av nedbørfeltene for Isesjø, Glomma oppstrøms Baterød og Isnesfjorden/Vestvannet (utarbeidet av Norconsult).

Disse viser at drikkevanskildene i Sarpsborg, og spesielt Isesjø er svært sårbare for avrenning og forurensing fra landbruksaktivitet og spredt avløp. Isesjø vannverk er også et svært viktig anlegg, bl.a på grunn av Baterød sin sårbarhet med tanke på flom. Nedbørsfeltet og vannkilden Isesjø er i stor grad adskilt fra Glommavassdraget, og kan dermed utgjøre en viktig reserve om det skulle skje noe akutt i Glomma.

Vi er kjent med at Norconsult nå arbeider med en utvidet farekartlegging av nedbørfeltene om blant annet forurensing fra husdyrhold. Etter hva vi forstår skal det vurderes om det kan settes differensierte avstandskrav basert på hvor i nedbørsfeltet en forurensing utgjør størst fare for drikkevannet. Mattilsynet støtter en slik tilnærming.

Vår vurdering

Mattilsynet ser at kommunen delvis har imøtekommet vår innsigelse ved gjennomføring av farekartlegging, og vurdert utvidelser og soneinndeling av nedbørsfeltene samt foreslått konkrete bestemmelser.

Vi kan fortsatt ikke se at kommunen i tilstrekkelig grad har tatt hensyn til risikoforholdene som blir belyst av Norconsult.

Vi vurderer spesielt at følgende forslag til bestemmelser for hensynssone for drikkevann (§3) ikke er tilstrekkelig for å ivareta drikkevannhensynet;

§3.1 b ii

Beitedyr og hester skal holdes bak gjerde minst 10 m fra Isesjø og direkte tilløpsbekker, samt Buereelva, Børtevannet og Isnesfjorden. Vannverkseier kan tillate avvik ved skriftlig avtale med husdyreier.

§3.1 b iii

Husdyrgjødsel skal ikke spres nærmere enn 10 m fra Isesjø og direkte tilløpsbekker, samt Buereelva, Børtevannet og Isnesfjorden.

Med forbehold om hva farekartleggingen viser, virker det ikke hygienisk forsvarlig med en grense på kun 10 meter for inngjerding av husdyr og spredning av husdyrgjødsel.

En så snever generell grense er heller ikke forsvarlig for å tillate avvik som nevnt i § 3.1.b ii.

For andre drikkevannkilder erfarer vi at det er satt en grense for beite og spredning av husdyrgjødsel på minst 50 meter fra kilden. Enkelte steder er det forbudt med denne type aktivitet innenfor «sensitive områder» rundt kilden. Vi er også kjent med at avføring fra hest har blitt pålagt fjernet fra arealer nærme kilden.

Mattilsynet mener det ikke er tatt tilstrekkelig drikkevannhensyn ved fastsettelse av bestemmelsene i nedbørfeltet. Drikkevannsforskriftens bestemmelser i § 26 er tydelige på plikten til å ta drikkevannshensyn.

Konklusjon

Mattilsynet kan ikke trekke innsigelsen før en ny farekartlegging er ferdig. Denne må ha med faglig begrunnede avstandskrav for inngjerding og spredning av husdyrgjødsel langs vassdragene.

Dersom farekartleggingen også avdekker andre forhold som innebærer en fare for forurensing må dette også håndteres i bestemmelsene.

Vi imøteser videre dialog etter at utvidet farekartlegging er ferdig.

Med hilsen

Klaus Fottland

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.

Kopi til

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

Postboks 325

1502

MOSS